

Oprettelse af lokale klagenævn til behandling af klager over tvangsbehandling, tvangsfiksering, magtanvendelse og beskyttelsesfiksering synes generelt at være i overensstemmelse med den nyere tendens i lovgivningen om, at administrative sager, herunder klagesager, bør behandles så lokalt som muligt. Med hensyn til klager over behandling på sygehuse har lovgivningsmagten imidlertid ikke fundet, at dette synspunkt kunne opveje de fordele, der også består ved en centraliseret klagebehandling.

På den baggrund har Justitsministeriet fundet, at man bør afstå fra at indføre særordninger for de psykiatriske patienter. Det ville endvidere kunne gøre det samlede klagesystem for alle psykiatriske patienter mere uoverskueligt og i øvrigt siges at være i strid med det almindelige ønske om at integrere psykiatrien i det almindelige sygehusvæsen. Justitsministeriet finder derfor at kunne tilslutte sig mindretallets forslag om, at klager af denne art i lighed med andre klager inden for sygehusvæsenet behandles efter det regelsæt, der findes i lov om sundhedsvæsenets centralstyrelse.

Justitsministeriet forudsætter herved, at sager om tvangsansendelse vil blive fremmet mest muligt, herunder ikke mindst sager vedrørende klager over tvangsbehandling, som efter lovforslagets § 32, stk. 3, tillægges opsættende virkning, medmindre omgående gennemførelse af behandlingen er nødvendig for ikke at udsætte patientens liv eller helbred for væsentlig fare.

8. Lovforslagets økonomiske og administrative konsekvenser.

Det psykiatriske sygehusvæsen er henlagt til amtskommunerne m.fl., og det påhviler derfor efter Justitsministeriets opfattelse allerede i dag amtskommunerne at sikre, at de psykiatriske sygehuse er indrettet således, at de bestandig er i overensstemmelse med god psykiatrisk sygehusstandard.

Bestemmelsen i lovforslagets § 2 om indretningen m.v. af psykiatriske sygehusafdelinger indebærer derfor ikke nogen udvidelse af de forpligtelser, der allerede idag påhviler amtskommunerne.

Efter lovforslagets § 16 skal patienter, der er tvangsfikseret med bælte, have fast vagt. Forslaget er en nyordning, der vil kunne nødvendiggøre, at de berørte sygehuse foretager en ændret disponering af sygehusenes personalemæssige ressourcer.

Da de psykiatriske sygehuse imidlertid allerede i dag er forpligtet til at føre et rimeligt tilsyn med tvangsfikserede patienter, har Justitsministeriet forudsat, at den fornødne omdisponering kan ske

inden for de eksisterende bevillingsmæssige rammer for sygehusene.

I lovforslagets kapitel 8 foreslås indført en ordning med faste patientrådgivere til at vejlede og rådgive personer, som tvangsindlægges, tvangstilbageholdes eller undergives tvangsbehandling. Patientrådgiverne udpeges i de enkelte tilfælde af sygehuspersonalet på grundlag af en af statsamtet udarbejdet fortegnelse over egnede og villige personer.

Honoreringen af patientrådgiverne, blandt andet med henblik på kompensation for eventuelt tab af arbejdsfortjeneste, vil indebære en merudgift, der kan anslås til ca. 1-2 mill. kr. årligt. Honorarerne forudsættes afholdt af sygehusmyndighederne.

Lovforslagets kapitel 10 indebærer, at klager over tvangsbehandling m.v. kan indbringes for Sundhedsvæsenets Patientklagenævn, medens alle sager om frihedsberøvelse, herunder tvangstilbageholdelse, skal indbringes for domstolene. Klager over behandling behandles i dag af Sundhedsstyrelsen.

Vurderingen af, hvilket antal klager der kan forventes indbragt for patientklagenævnet og domstolene er forbundet med betydelig usikkerhed. Justitsministeriet skønner imidlertid, at antallet af indbragte klagesager må antages at blive forholdsvis begrænset. På denne baggrund finder Justitsministeriet, at forslagens regler om nævnsbehandling og domstolsprøvelse af visse klager ikke kan antages at påføre patientklagenævnet og domstolene merarbejde af væsentligt omfang.

De nævnte merudgifter ved lovforslaget, der anslås til ca. 1-2 mill. kr. årligt, vil blive overført fra Justitsministeriets lovreserve til Indenrigsministeriets bloktilskudspulje.

9. Hørte myndigheder m.v.

Betænkning nr. 1068/1986, principbetænkning om tvang i psykiatrien, og betænkning nr. 1109/1987 vedrørende udformningen af en ny lov om frihedsberøvelse og anden tvang i psykiatrien har været sendt til høring hos Præsidenterne for Østre og Vestre Landsret, samtlige amtskommuner, Københavns og Frederiksberg kommuner, Indenrigsministeriet, Sundhedsstyrelsen, Socialministeriet, Landsforeningen Sindslidendes Vel, De Samvirkende Invalideorganisationer, Det centrale Handicapråd, Den almindelige danske Lægeforening, Dansk Sygeplejeråd, Dansk Kommunalarbejderforbund, Dansk Psykiatrisk Selskab, Dansk Psykologforening, Dansk Socialrådgiverforening, Ergoterapeutforeningen, Patientforeningen Galebevægelse